మనసు ఎదగని మనుషులు....

‘స్వాతి మాసపత్రిక - ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ విద్యార్థుల సంఘం’ ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ విద్యార్థుల కోసం సంయుక్తంగా నిర్వహించిన కథల పోటీలో రెండవ బహుమతి పొందిన కథ.

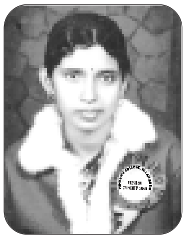

1971

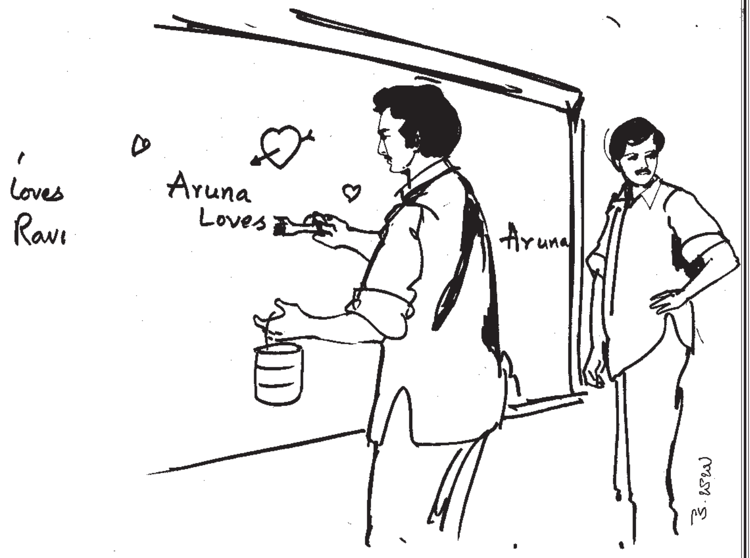

రిక్షా ఆగీ ఆగగానే రిక్షావాలాకి డబ్బులిచ్చి అరుణని చూసీ చూడ్డంతోనే వాటేసుకోవాలనీ... వూపిరి సలపకుండా మాట్లాడాలనీ... ఏవేవో కోరికలతో ఇంట్లోకి అడుగెట్టిన నేను - ఎదుటి దృశ్యానికి విచలితే అయ్యాను.

ఉవ్వెత్తున లేస్తూ కిందపడే కడలి అలల్లా అరుణ ఎద - ఎగిసెగిసి పడ్తోంది. చక్రాల్లా తిరుగుతూ చిలిపితనానికి ప్రతిరూపాలనిపించే దాని కళ్ళలో - ఎన్నడూ చూడని నీళ్ళని చూసి - అసలేమైందో, ఎందుకేడుస్తోందో అర్థంగాక, ఏంచెయ్యాలో, ఎలా ఓదార్చాలో నాకు పాలుపోక నించుండిపోయాను

"పొద్దుటే బయల్దేరి వస్తున్నాను" అని టెలిగ్రామ్ యిచ్చినా కూడా నన్ను రిసీవ్‌చేసుకోవడానికి బస్టాండ్‌కి రాకపోతే మొదలు ఆశ్చర్యపోయినా... పోనీలే ఏం ప్రిపరేషన్స్‌లో మునిగిపోయిందో రాలేకపోయిందని సరిపెట్టుకున్నాను.

కాని.. ఇదేమిటీ ? ఇల్లంతా చిందర వందరగా వుంది. వస్తువులన్నీ వుండాల్సిన స్థలాల్లో లేవు. ఓమూల అనిల్ కాబోలు నిండా ముసుగెట్టుకొని గాఢ నిద్రలో వున్నాడు.

"అరూ" పిలిచాను.

ఉలిక్కిపడి నా వేపు చూసి, చటుక్కున కళ్ళుతుడుచుకుంది.

లేవబోతోన్న అరుణని వారిస్తూ సూట్‌కేస్ స్టూల్‌పైపెట్టి దాని మంచం దగ్గరికి వెళ్ళాను.

"తోవ తప్పి... వచ్చావా... విజ్జీ" ఎంత నవ్వుతూ మాట్లాడబోయినా... పెల్లుబికి వస్తోన్న దుఃఖం మధ్య దానికి మాటలు పెగల్లేదు.

నా టెలిగ్రామ్ అందలేదన్నట్టు గా దాని వాలకమే చెప్తోంది.

"ఏమైంది అరూ ? ఎందుకలా ఏడుస్తున్నావ్ ?" కంగారుని అణుచుకోలేక అడిగాను.

అంతవరకూ అతి కష్టమ్మీద ఆపుకున్న దాని దుఃఖం కట్టలు తెంచుకుంది. "అరే ! ఏమిటది అరూ... ఇప్పుడేమైందనీ యిలా బాధపడ్తున్నావ్ ?" అంటూ దగ్గరికి తీసుకున్నాను.

అడిగానే కాని నాకు తెలుసు, నేను ఓదార్పుగా మాట్లాడ్తే మరింత బాధ పడ్తుందేగాని, ఏమీ చెప్పదనీ...! అందుకే మాట్లాడకుండా కూర్చుని దాని తల నిమురుతూ వుండిపోయాను.

నాలో అంతులేని ఆలోచనలు గజిబిజిగా అలుముకున్నాయ్.

నా కన్నా అరుణ పెద్దది ! - నేనూ, అరుణ ఓ గంటతేడాలో కవలలుగా పుట్టాం. మేము పుట్టిన మర్నాడే - గిట్టిన అమ్మని మేమే పొట్టన పెట్టుకున్నామని బంధువులంతా చిన్న చూపు చూసినా, నాన్న మమ్మల్ని పల్లెత్తు మాట అనకుండా పెంచి పెద్ద జేసాడు.

అరుణా నేనూ - నిజానికి లోకం దృష్టిలో కేవలం ఒక తల్లి రక్తమాంసాలు పంచుకు పుట్టిన అక్కా చెల్లెళ్ళమే కావచ్చు ! కానీ మా యిద్దరి మధ్యా ఆ అక్కా చెల్లెళ్ళ అనుబంధం కన్నా మధురమైన బంధమేదో వుంది.

మేమిద్దరం ఒకే చోట కలిసి వుంటే అసలే చదవమని నాన్న అరుణని తన వద్ద వరంగల్లో, నన్ను హైదరాబాద్ హాస్టల్లో వుంచేవాడు.

ఓ నెల రోజులు గడిచాయీ అంటే మా ప్రాణాలు విలవిల్లాడి పోయేవి. ఎప్పుడు ఒకర్నొకరు చూసుకుందామా... ఎప్పుడు సెలవులిస్తారా అన్న తహతహ మమ్మల్ని నిలువనిచ్చేదికాదు.

నెలా పదిహేను రోజులైందీ అంటే - ఏడ్పు మొదలెట్టేదాన్ని...! అందుకే - నాన్న అప్పుడప్పుడూ అరుణని నా వద్దకు తీసుకొచ్చి దాని ముఖం చూపించి తీసుకెళ్ళేవాడు.

సెలవులొస్తున్నాయంటే చాలు - పట్టరాని సంతోషం పొంగిపొర్లేది నాలో ! ఓ వంక పరీక్షలు రాస్తూనే మరో వంక బట్టలన్నీ సర్దుకునేదాన్ని.

సెలవుల్లో ఎంతో సరదాగా ఆడుతూపాడుతూ... తిరిగే మాకు, స్కూలు గుర్తుకు రాగానే స్కూలు ఓ చెఱసాలలా - అక్కడి టీచర్స్ - యమభటుల్లా తోచి ఎక్కడలేని భయం కలిగేది !

అలాగో - ఇలాగో, ఎలాగో కష్టపడి స్కూల్ ఫైనల్ ముగించాం.

ఇద్దరికీ క్లాసొచ్చింది. అరుణ ఆకారంలో, నా స్వరూపంలో కూడా కాలంతో పాటు మార్పులెన్నో వచ్చాయ్.

కొంచెం నలుపు వర్ణమే అయినా పెద్దపెద్ద చక్రాల్లాంటి కళ్ళతో ఆకర్షణీయంగా, కోమలంగా ఉండే రూపం అరుణది. మనిషిలాగే దాని మనసూ సున్నితమే.

పైకి లోకమంటే భయపడే దాన్లా అవుపించే అరుణ నిజానికి లోకాన్ని లెక్కచేసేది కాదు.

అయితే చూడటానికి ఎవర్నీ లెక్కచేయని మనిషిలా అవుపించినా - నేను లోకాన్ని చూసి విపరీతంగా భయపడేదాన్ని.

మగా - ఆడా తేడా లేకుండా - అందర్తో ఫ్రీగా మాట్లాడే అరుణ - మగ పిల్లల పట్ల బిడియంగా వుండే నన్ను చూసి: " మన - తప్పేంలేనపుడు ఎవర్ని చూసి... మాత్రం ఎందుకు భయపడాలి విజ్జీ ! "అనేది.

" నిష్కారణంగానే నిందలంటగడ్తూ గోరంతలు కొండంతలు చేసే మన సమాజం - మనం 'డోంట్‌కేర్'గా ఉంటే - సహించదు సరికదా - మనం వేసే ప్రతి అడుగునీ గుచ్చి గుచ్చి చూస్తుంది అరూ !" అనేదాన్ని నేను.

" ప్రతీదీ భూతద్దంలో పెట్టి చూడకు విజ్జీ ! మనలో తప్పులేనప్పుడు నిందలు ఎవరంటగడ్తారు చెప్పు ! నిప్పులేందే పొగెలా వస్తుంది ? ఎవరైనా - ఎవరి గురించైనా - చెడుగా చెప్తున్నారంటే దాన్లో కొంచెమైనా నిజం దాగి వుంటుంది" అనేది అరుణ.

" నీ మాటలూ నిజమే అరూ ! కానీ.... మగాళ్ళతో మాట్లాడ్తేనే మలినమైపోయి నట్టుగా చూసే మన సమాజం కొన్నిసార్లు... మనలో తప్పులేకున్నా రాళ్ళు

విసిరేస్తుంది ! అందుకే మనం బయటికి ఎలా వున్నా లోకమంటే... లోలోపల భయపడాలి, దానికి అనుకూలంగానే నడుచుకోవాలి.'' చెప్పేదాన్ని నేను.

'' ఏమో బాబూ ! మనమెంత పవిత్రంగా వున్నా ఈలోకం విమర్శించక మానదు! మన పవిత్రతేమిటో ఆపవిత్రతేమిటో ఆ భగవంతునికి తెలిస్తేచాలదూ!? ఈ కాకులు అరిచాయని బాధపడ్తూ కూర్చుంటే, మనమేం సాధిస్తాం చెప్పువిజ్జీ !''

'' కాకులు అరుస్తాయని భయం కాదు అరూ నాకు ! కాకులు అరవడానికి మనం అవకాశం కల్పించగూడదూ అనీ''

'' సర్లేవే... మన ప్రవర్తనలో లోపం ఏమీలేనపుడు ఏ కాకులు మాత్రం ఎలా అరుస్తాయి, మన పిచ్చికాక పోతే'' అంటూ ఆ సంభాషణ తుంచేసేది అరుణ.

ఇలా ఓవంక మావి పరస్పర విరుద్ధ తత్వాలే అయినా, మరోవంక మా యిద్దరి మధ్యఉన్న గాఢానురక్తి మాలోమాకే ఆశ్చర్యం కలిగించేది !

లోకాన్ని లెక్కచేయని అరుణ ఏనాటికేనా ఏదో ఒక సాహసం చేస్తుందని, నేనూహించినట్టే - అనిల్‌ని ప్రేమించి పెళ్ళాడింది.

అనిల్ - మా యింటి పక్కనే వున్న ప్రైమరీ స్కూల్లో టీచర్. అరుణకి స్కూల్ ఫైనల్లో లెక్కలకి ట్యూషన్ చెప్పేవాడు.

వారిద్దరి మధ్యఉన్న ఆ పరిచయం రాను రానూ ప్రణయంగా మారి ఏకంగా... పరిణయానికే దారి తీసింది.

అరుణ నిర్ణయం విని, నాన్న మండిపడ్డాడు. ఇంట్లోంచి వెళ్ళిపొమ్మన్నాడు. చిల్లిగవ్వ ఆస్తిరాదని బెదిరించాడు. అనిల్‌ని తలదన్నే అందగాణ్ణి తీసుకొస్తానన్నాడు. అయినా అరుణ కరుగలేదు, చెక్కు చెదరలేదు. వెళ్ళి నాన్న రెండు కాళ్ళూ కళ్ళకద్దుకొంది. అంతే... వెనక్కి తిరక్కుండా గుమ్మం దాటింది.

అదే రోజు ఖమ్మంలో ఆ కొత్త దంపతుల కాపురం, ఆ మర్నాడు నా పేరిట వీలునామా... ఆ మరుసటి దినం నాన్న అంత్యక్రియలు.... యిలా ఆ మూడు రోజుల్లో జీవితం మూడు మలుపులు తిరిగింది.

నాన్న మరణానంతరం అరుణని నావద్దకే రమ్మని వుత్తరం రాశాను, ఉన్న ఆస్తేదో యిద్దరం అనుభవించి ఆనందంగా రోజులు వెళ్ళదీద్దామన్నాను.

కాని అరుణ అందుకు అంగీకరించలేదు ! ఉన్న దాంట్లోనే తృప్తిగా జీవితం వెళ్ళదీసుకుంటామంది.

వాళ్ళ కొత్త కాపురపు విశేషాలూ, అనిల్ చిలిపిపనులూ, అవీయివీ తమాషాగా మరీ మరీ చదవాలనిపించేలా - ఉత్తరాలు రాస్తూ, నా యోగ క్షేమాలు కనుక్కుంటూ వుండేది.

అయిదు నెలలు గడిచాయోలేదో, అనిల్‌కి కారు యాక్సిడెంట్లో కుడి చెయ్యి విరిగి, రెండు కళ్ళూ చితికి పోయాయి ! అయినా, అరుణ క్రుంగి పోలేదు. నిరుత్సాహ

పళ్ళేదు.

'గుడ్డివాడయితేనేం రాజాలా కూర్చుంటాడు ! నేను లేనూ నా అనిల్‌కి అండగా' అనే మొండి ధైర్యంతో ఎలాగో అక్కడే ఉద్యోగం సంపాదించుకుంది.

పెళ్ళయి ఏడాది పూర్తవలేదు. ఏడాదిలో ఎన్నో అష్టకష్టాలు పడింది. అనిల్ కళ్ళు పోయాక, రెండు సార్లు వచ్చాను అరుణ ఇంటికి. ఇది మూడోసారి! నేనింత క్రితం వచ్చినపుడు అనిల్ విషయంలో ఏమాత్రం బాధపడని దాన్లా అవుపించిన అరుణకి - ఇంతలోనే మళ్ళీ ఏ సమస్య ముంచుకొచ్చిందని యిలా కుమిలి కుమిలి ఏడుస్తోంది !

" అరూ ! - ఏమిటది ? నీకేమైంది అరూ ? అసలేం జరిగింది ? చెప్పవూ నీ బాధేమిటో?" నాలో క్షణక్షణానికి అధికమవుతున్న ఆరాటాన్ని అదుపులో పెట్టుకుంటూ అడిగాను.

" నిజం విజ్జీ - నిజం ! నువ్వన్నది అక్షరాలా నిజం!" అంటూ ఏడ్చేసింది.

దాని మాటలేమిటో నాకేమీ బోధపడడం లేదు. నేనన్నది నిజమట ! అక్షరాలా నిజమట ! ఏమిటా నిజం ? అసలు నేనేమన్నానో నాకేం గుర్తు రాలేదు !

మంచం కిర్రుమంది. అనీల్‌కి మెలుకువ వచ్చినట్టుంది. దుప్పటి తొలగించి పిలిచాడు: " అరూ, మంచినీళ్లూ !"

అరుణ లేచి కళ్ళు తుడుచుకుని కిటికీలో వున్న కూజాలోంచి నీళ్ళు వంచి, గ్లాసు అందించింది.

తాగుతూ అడిగాడు: "ఎవరదీ వచ్చిందీ ? అమ్మాయి గొంతులావుంది!"

" నేను బావా - విజ్జీని ! ఇందాకే వచ్చాను! "

" ఓహో - అలాగా ! మరి నువ్వు వస్తున్నట్లు... అరూ చెప్పలేదేం నాతో?. "

నేనెప్పుడొచ్చినా ట్యూబ్‌లైట్‌లా వెలిగే అనిల్ ముఖంలో - నేనెన్నడూ ఎరుగని ఉదాసీనతని చూసి ఓవంక విస్తుపోతూనే చెప్పాను: " నేనిచ్చిన టెలిగ్రామ్ అంద లేనట్టుంది బావా ! "

"ఊఁ"అంటూ నిండా ముసుగెట్టుకు పడుకున్న అనిల్ ప్రవర్తన నాకు వింతగా అన్పించింది.

" అక్కయ్యా!" ఎక్కడి నుండో వినబడిన పిలుపుకి వెనుదిరిగి చూశాను.

గుమ్మంలో చిరునవ్వు చిందిస్తూ... చూపుల్తో తనక్కావలసిన వ్యక్తికోసం గాలిస్తూ ఓ ఇరవై ఏళ్ళబ్బాయ్ నించున్నాడు.

నేను మంచంలోంచి లేచి: "అరూ, ఎవరో వచ్చాడు చూడూ " అంటూ వంటగదికేసి నడిచాను.

లోపలినుండి అరూ టీ ట్రేతో వస్తోందల్లా ఆ వ్యక్తిని చూసి ఉలిక్కిపడినట్టుగా- క్షణకాలం టీ కప్పులు చణ చణ మన్నాయి.

“రా రవీ ! అక్కడే నించున్నావేం ?” అరూ పిలుపులో నీరసం... అర్థంగాని అసహాయతేదో తొంగి చూసింది.

“ ఏమైంది అక్కయ్యా - అలా వున్నావ్ ? ఒంట్లో బాలేదా ?” ఆ అబ్బాయి కంఠంలో ఆదుర్దా ధ్వనించింది.

“ అబ్బే ! అదేం లేదు - బాగానే వున్నాను - కూర్చో అలా... ఆ... అన్నట్టు... మిమ్మల్ని ఒకర్నొకరికి పరిచయం చేయలేదు కదూ !” అంటూ అతణ్ణి నాకూ, నన్ను అతనికీ పరిచయం చేసింది.

అతనికి కొత్తా పాతా లేనట్టు చాలా క్లోజ్‌గా మాట్లాడి వెళ్ళిపోయాడు. మొత్తానికి అతడు సహృదయుడూ, కలుపుగోలు మనిషిలా అవుపించాడు.

“ ఎలా పరిచయమయ్యాడతను ?” అడిగాను.

అనిల్‌కి యాక్సిడెంట్ ఇతని వల్లే జరిగిందనీ - అటునుంచి స్పీడ్‌గా వస్తున్న లారీ - ఇటునుంచి దూసుకు వస్తున్న ఇతడి కారూ - ఎలా తప్పుకుందామన్నా వీల్లేక పోయిందట అనిల్‌కి. ఓ పచ్చని సంసారం తన వల్ల చితికిపోయిందని రవి వాపోని రోజు లేదట. అందుకే అప్పుడప్పుడూ వచ్చి మాట్లాడిస్తూ వుంటాడట. రవి తను వున్నంత సేపూ ఆ కబుర్లూ, ఈ కబుర్లూ చెప్పి తెగ నవ్విస్తూ - బాధలూ, బరువులూ మరిపిస్తాట్ట ! రవే ప్రయత్నించి, వాళ్ళ నాన్న పలుకుబడితో - అరుణకి ఉద్యోగం యిప్పించాడట ! రవి వివరాలన్నీ అరుణ వంట చేస్తూ చెప్తూంటే - ‘ఊఁ’ కొడ్తూ విన్నాను.

ఎన్నో రోజుల తర్వాత ముగ్గురం కలిసి సరదాగా భోజనం చేశాం కదా అనే తృప్తి అయినా నాకు దక్కకుండా - అదేమిటో అరూ ఏ విషయమో ఆలోచిస్తోన్నట్టూ - పరధ్యానంగా వుంటోన్నట్టూ గమనించాను.

ఆ రాత్రి రెండు చేతుల్తో దాని ముఖం నావైపుకు తిప్పుకు అడిగాను: “ అరూ- ఎందుకే నేనొచ్చేసరికి నువ్వలా ఏడుస్తూ కన్పించావ్ ? చెప్పవూ ఏమైందో ?”

“ఇది చూడూ” అంటూ ఒక ఉత్తరం నాకు అందించింది. దాన్లో అరుణకీ, రవికీ సంబంధం అంటగడ్తూ ఇక ముందైనా ఆ సంబంధాన్ని తెంచేసుకోకపోతే బ్రతుకు నవ్వులపాలు చేస్తామంటూ అసభ్యంగా రాశారెవరో.

“ అయితే - ఈ మాత్రపు బెదిరింపులకే ఇలా ఏడుస్తూ కూర్చుంటావా ? మన తప్పేం లేనపుడు ఎవరేమనుకున్నా మనకెందుకు చెప్పు ? కాకులు వెక్కిరించాయని కోకిల చిన్న బుచ్చుకుని - పాడకుండా వుండటంలో అర్థంలేదు అరూ” ఒకప్పుడు మా వాగ్వివాదంలో సాధారణంగా అరుణ అనేమాటలే నేనిప్పుడు అంటున్నానని నాకు తెలీక కాదు.

కానీ... అన్నీ తెలిసిన అరుణే, లోకాన్ని కించిత్తు కూడా లెక్కచేయని అరుణే... ఎవరో ఏదో అన్నారని ఇప్పుడెందుకిలా లోలోపలే బాధపడ్తోంది !?

కాలేజీ ఎలెక్షన్స్‌లో తమకి పోటీగా రవి నిలబడ్తున్నాడనీ... నన్నల్లరిపెట్ట బోయిన

విద్యార్థిని నడిరోడ్డులో నేను అవమానించాననీ.... రెణ్ణెల్ల కింద కసితో స్టూడెంట్స్ ప్రారంభించిన ఈ దుష్ప్రచారం క్షణాల్లో ఈ వూరంతా పాకిపోయింది. నన్ను చూడగానే ఈలలు వేస్తూ - చప్పట్లు చరిచే కొందరి అనుచిత ప్రవర్తనా... ఏగోడల మీద చూసినా నాగురించీ - రవి గురించీ రాసిన అసభ్యకరమైన రాతలూ రోడ్డెంట నేను వెళ్తోన్నప్పుడల్లా : " ఏయ్ పతివ్రతా ! ఈ రాత్రికి మీ ఇంటికి నేను వస్తాను గానీ, రవిని ఈరోజు రావద్దని చెప్పు!" అనే మాటలూ... నన్ను చిత్రవధ చేస్తున్నాయి! రవిని చూశావ్‌గా ! 'అక్కయ్యా' అంటూ ఆప్యాయంగా నా వెను వెనుకే తిరిగే ఆ పసివాడికీ - నాకూ సంబంధం ! రవిని చూస్తూ ఆ భావన నాలో తలపుకు ఒచ్చినప్పుడల్లా నా గుండెనెవరో నొక్కేస్తున్నట్టూ నన్నే శక్తో పాతాళ లోకానికి తొక్కేస్తున్నట్టూ, ఫీలవుతున్నాను !"

" పర్సనల్ గ్రడ్జెస్‌తో - ఆ స్టూడెంట్స్ - మధ్యలో నిన్ను బలిపశువుని చేసారు. చదువుతోంది పెద్ద చదువులన్నట్టేగానీ వాళ్ళ బుద్ధులెంత చిన్నవో అర్థం కావడం లేదూ ? పోనీలే అరూ ! ఏనుగెడుతూంటే వూరకుక్కలు అలాగే మొరుగుతాయ్. మనిషిఎదిగినా 'మనసు ఎదగని మనుషులు' వీళ్లు! వీళ్ల మాటలకు బాధపట్టం దేనికీ ? నీలో నువ్విలా కుమిలి కుమిలి పోతే అసలే అంతంతమాత్రంగా వున్న నీ ఆరోగ్యం దెబ్బతింటుంది," ధైర్యాన్ని నూరిపోస్తూ అన్నాను.

" కాని - ఎంత ప్రయత్నించినా నేను మామూలు మనిషిని కాలేకపోతున్నాను విజ్జీ ! ఎలాగూ అనిల్‌కి కళ్ళు కనబడవని - నేను అతని ముందే రవితో కులుకుతున్నానట ! ఈ మాటలు తింటోన్నా, పడుకున్నా, కూర్చున్నా, ఏ పని చేస్తున్నా... ఇవే ఆలోచనలు ! ఇలా ఎందుకు జరిగింది ? నాలో ఏ వెకిలితనాన్ని చూసి ఈ లోకం నన్నిలా సత్కరించింది ! దీనికి ఎవర్ని నిందించను ?"

జీవముడిగిన కళ్ళతో, పాలిపోయిన చెంపలతో రోజూ ఆఫీసుకి వెళ్ళివస్తోంది అరుణ.

కాని... ఏ పని చేసినా, ఎంత నవ్వించినా కూడా అన్నంటికీ దానిలో యాంత్రికత తప్ప జీవముండేది కాదు !

అప్పటికే నేను ఖమ్మం వచ్చి దాదాపు వారం రోజులయింది. ఈ వారం రోజుల్లో అరుణలో నేను ఆశించిన మార్పేదీ తీసుకురాలేకపోయాను !

ఆ మర్నాడు దిండులో తల దూర్చి: " నువ్విహ వెళ్ళిపో విజ్జీ ! ఇంకెన్నాళ్ళని ఇక్కడే ఉంటావ్ ? నన్నీ పరిస్థితుల్లో వదిలి వెళ్ళేందుకు నీకు మనసొప్పక నాదగ్గరే వుండిపోతే - రేపు ఈ సమాజం నీక్కూడా ఆ రవితో సంబంధం అంటగుడ్తుంది. అందుకే - ప్లీజ్ వెళ్ళిపో విజ్జీ ! లేకపోతే నీ జీవితం కూడా నాలాగే నాశన మవుతుంది." అంది అరుణ.

" ఏమిటిది అరూ ? నిందలకు భయపడి నీ సాన్నిధ్యాన్ని దూరం చేసుకునేంత అవివేకురాల్నా నేను ? నీకు అలా వెళ్ళమనటానికి నోరెలా వచ్చిందే ? పోనీ

లోకం మనిద్దరి గురించి చెప్పుకుంటే చెప్పుకోనీ ! కనీసం ఈ విషయంలో నైనా మనిద్దరం ఒకరికొకరం పరస్పరం తోడున్నాం కదా అనే తృప్తయినా నాకుంటుంది.'' అంటూ నచ్చజెప్పాను.

రోజూ సాయంత్రం నాల్గింటికే వచ్చే అరుణ ఈ రోజు యింకా రాలేదేమిటి చెప్మా అని తనకై ఎదురుచూస్తూ అలాగే గుమ్మంలో నించున్నాను ! మనస్సంతా అదోలా - చీకాగ్గావుంది !

అనిల్ పిలిచినట్టు విన్పించి: '' పిలిచావా బావా ?'' అంటూ అతని వద్దకు వెళ్ళాను.

'' అవును! అలా కూర్చో విజ్జీ ! నీతో కొన్ని ముఖ్య విషయాలు మాట్లాడాలి!'' అన్నాడు అనిల్.

ఇన్నాళ్ళకి అనిల్ ముభావానికి నేనూహిస్తున్న కారణమే అతను చెప్పబోయే విషయానికి నాంది కావొద్దని మనసులోనే భగవంతుని ప్రార్థిస్తూ దడదడ లాడ్తోన్న హృదయంతో పక్కనే వున్న కుర్చీలో కూర్చుంటూ ''చెప్పుబావా ? అన్నాను.

'' ఏమని చెప్పాలో... అసలెలా ప్రారంభించాలో నాకర్థమవడం లేదు విజ్జీ. అయినా చెప్పకుండా వుండలేకపోతున్నాను! వారం రోజుల కిందట నువ్వు రేపొస్తావనగా - పక్కింటతనొచ్చి, అరుణా రవీ గురించి - అందరూ చెడుగా అనుకుంటున్నారనీ, అరుణని అదుపులో పెట్టుకోలేకపోతే చేజారిపోతుందనీ - ఏదేదో వాగాడు. తల వాచేలా చీవాట్లు పెట్టి పంపిచేశానుగానీ ఆలోచిస్తున్న కొద్దీ లోకులు అనుమానిస్తోన్న దానికి ఆధారం లేకపోలేదనిపిస్తోంది !'' అన్నాడు అనిల్.

'' బావా ? ''

'' నా స్థానంలో నువ్వు వుంటే నాబాధేమిటో నీకు తెలిసివచ్చేది విజ్జీ ! తనలో ఏ ఉద్దేశ్యం లేకపోతే రవి అస్తమానం ఎందుకు ఇక్కడికి వస్తాడు ? తనవల్ల ఓ నిండు జీవితం చితికి పోయిందనే జాలితో తనకు చేతనైన సాయం చేయడానికే రవి వస్తున్నాడంటే - బుద్ధివున్నవాడెవడూ అంగీకరించడు ! అదీగాక ఎందుకూ పనికిరాని నాలో - దేన్ని చూసుకుని అరుణ తన సంసారంపై ఆశలు పెంచు కుంటుంది ? తమ్ముడనే పరదా చాటున రవిని చేరదీసి తన అవసరాలన్నీ తీర్చుకోవడానికి - అరుణకి అవకాశం ఉందన్న విషయం నువ్వు కాదనగలవా ? పైగా నా భార్య లోకుల దృష్టిలో ఓ పతితగా చెలామణీ అవుతందనేది గుర్తొస్తే-నేనెంత చిత్రవధకి గురవుతున్నానో ఒకసారి ఆలోచించి - నన్నర్థం చేసుకో విజ్జీ!''

అనిల్ అరుణని అనుమానిస్తున్నాడనేది నేనూహించనిదేం కాకపోయినా, అదేమిటో అనీల్ అంటోన్న ఒక్కోమాట - నా హృదయాన్ని ఒక్కోసమ్మెట పోటై, నన్ను బాధపెట్టింది!

''అన్నీ తెలిసిన నువ్వేయిలా మాట్లాడ్డం నాకు నచ్చలేదు బావా ! నీ తోటిదే

తనలోకమనీ - నువ్వే తన జీవిత సర్వస్వమనీ లోకుల నిందలు సయితం లెక్కచేయక తను బతుకుతోంది ఎవరికోసమో నీకు తెలీదా బావా ?"

" నువ్వేమన్నా అనుకో, నన్నెంత హృదయంలేని వాడిగానైనా లెక్కేసుకో ! కానీ - ఎన్ని కోణాల్లోంచి ఆలోచించి చూసినా - నా అనుమానం నిరాధారమైనది కాదనే అన్పిస్తోంది ! ఎవరైనా ఎవరి గురించైనా చెడుగా చెప్తున్నారంటే దాన్లో కొంచెమైనా నిజం దాగుండకపోదు! నిప్పులేందే పొగెలావస్తుంది విజ్జీ."

"ఛీ ఛీ" అనిల్ మీద చెప్పలేనంత అసహ్యమేసి - అతడి ముఖం చూడడానికి యిష్టంకాక, అక్కడినుండి లేచొచ్చిన నేను - అరుణ బెడ్‌రూంలో వెక్కివెక్కి ఏడుస్తుండటం చూసి అవాక్కయిపోయాను.

అయితే అరుణ... అంతా విన్నదన్నమాట! ఏది వినకూడనిదో ఏది తను వినకూడదనుకుందో అది అరుణ విననే విన్నది !

అరుణని ఓదార్చేందుకు ధైర్యం చాలని నేను "ఏడ్వనీ... దాని హృదయంలో పేరుకున్న బాధంతా కరిగి కన్నీళ్ళరూపంలో బయట పడేదాకా ఏడ్వనీ" అని ఆ రాత్రంతా దాని దగ్గరకే వెళ్ళలేదు.

ఆ మర్నాడు - ఎంతో సంతోషంతో తను నవ్వుతూ, నన్ను నవ్విస్తూ, ఇంట్లో నవ్వుల పువ్వులు వెదజల్లింది అరుణ. ఏ విషయం తనలోని ఈ మార్పుకి దారి తీసిందా అని ఎంత ఆలోచించినా సమాధానం దొరక్క - ఏమైతేనేం తను అన్నీ మరిచి- యిప్పుడు సంతోషంగా వుంటోంది కదా - అంతే చాలనుకుని, ఆ రాత్రి సంతృప్తిగా నిద్రపోయాను.

" అరూ ! లే ! పాలొచ్చాయ్ ! టీ పెట్టు !" ఎనిమిదైనా లేవని అరుణని కుదుపుతూ పిలిచాను. ఎలాంటి సమాధానం రాకపోవడంతో చేయిపట్టి పిలువబోయి అంతే - కెవ్వుమన్నాను.

నాకు స్పృహ వచ్చేసరికి అరుణ కాళ్ళ మీదపడి పసిపిల్లాడిలా రోదిస్తోన్న రవీ.... కొంచెం దూరంలో నిశ్చలంగా నించున్న అనిల్ కన్పించారు.

అరుణ శవం పక్కనే నిద్ర మాత్రల సీసా, గాలికి రెప రెప లాడుతున్న లేత గులాబీ రంగు కాగితాలు కన్పించాయి.

వణుకుతోన్న చేతుల్తో ఆ కాగితాలు విప్పాను.

విజ్జీ,

ఒకనాడు కళకళ్ళాడిన బ్రతుకు మోడువారినా, చిన్ననాటి అభిప్రాయాలు తారుమారే అయినా, వాటన్నింటికీ తట్టుకుని ఎప్పటికప్పుడు నన్ను క్రుంగ దీయాలని చూసిన మనుషుల ముందు - ఆ మాత్రమైనా నిలదొక్కుకుని: 'ఎవరేమనుకున్నా ఫర్వాలేదు... నా అనిల్ నన్నర్థం చేసుకుంటే అంతే చాల'నుకున్నాను ! కాని, పాపం.... అనిల్ ఏమైనా మానవాతీతుడా ? ఆ మాటకొస్తే అతడూ ఈ సమాజంలోని వ్యక్తేగా! ఎవరి బలహీనతలు వారివి ! అందుకు ఎవర్ని

నిందించీ లాభం లేదు ! ఇంటి యజమానురాలికీ - సర్వెంట్‌కీ; పినతండ్రీ-కూతుళ్ళకీ; అత్తా - అల్లుళ్ళకీ ; వదినా - మరిదికీ ; పెళ్ళయినా భర్తతో కోరికలు తీరని అమ్మాయికీ - పక్కింటి బ్రహ్మచారికీ అక్రమ సంబంధాలు చిత్రిస్తూ.... వెలువడుతున్నాయి కొన్ని సెక్స్‌బుక్స్ ! అవి చదువుతోన్న యువకులు... కన్పించిన ప్రతి ఆడపిల్లా అలాంటిదేననే చులకన, ఆమె చనువుగా మాట్లాడిన ప్రతి మగాడితోనూ ఆమెకి సంబంధముందనే అనుమానం, తాము కన్ను గీటితే చాలు ప్రతి ఆడదీ తమ వళ్ళో వచ్చి పడ్తుందనే తేలిక భావాలకి లోనవుతున్నారు !

విద్యార్థుల హృదయాలను కలుషితం చేస్తూ వాళ్ళ మనసులను ఎదగనీయకుండా అర్థం పర్థం లేని కథలతో వెలువడుతోన్న సెక్స్ పుస్తకాల ప్రభావానికి వాళ్ళు రెచ్చిపోతున్నారు.

స్త్రీకీ పరాయి పురుషునికీ మధ్యఉన్న అనుబంధానికి అర్థం కేవలం శారీరక సంబంధమే తప్ప మరే మమకారాలకీ చోటులేదు మన సమాజం దృష్టిలో.

ఇలాంటి సమాజం మారనంత వరకూ మన ఆడవాళ్ళ జీవితాలకి మోక్షం లేదు.

రవి మన పెదనాన్న కొడుగ్గానో, చిన్నాన్న కొడుగ్గానో పుట్టి, ఒకవేళ మా యిద్దరి మధ్యా - అలాంటి అక్రమసంబంధమే వున్నా - ఎలాంటి అనుమానాలూ కలగని మన సమాజపు విశాల హృదయానికి జోహార్లు అర్పించాలని వుంది! మన సమాజపు పోకడపై ఈ వ్యాఖ్య కర్ణకఠోరమైనదే కావొచ్చు - కానీ ఇన్నాళ్ళూ నేను మోసిన నిందల కన్నా, భరించిన అపవాదులకన్నా - అదేమంత భయంకరమైంది కాదనే నా విశ్వాసం !

ఏదేమైనా మన దేశంలో ఆడపిల్లగా పుట్టడంకన్నా నికృష్టమైనదీ, దౌర్భాగ్యమైనదీ మరోటి లేదనీ - ముందు జన్మంటూ వుంటే నన్నిహ ఏజన్మలోనూ... ఆడదానిగా పుట్టించవద్దని భగవంతుని ప్రార్థిస్తూ.... నిప్పులేని చోట - పొగని వెతికే సాంప్రదాయమున్న మన సమాజంలో బతకడానికి భయమేసి కాదు - అసహ్యం కలిగి - నేనీ లోకంలోంచి తప్పుకుంటున్నాను.

- అరుణ

థ్యాంక్‌గాడ్ ! ఇక ఏ కాకుల అరుపులూ వినిపించని సుదూర తీరాల్లోకి అరుణ వెళ్ళిపోయిందనేది నాకిప్పుడెంతో ఆనందాన్నిస్తోంది !

అహ్హహ్హ - అహ్హహ్హ ! ఏయ్ మనుషులూ ! నావంక అలా కళ్ళప్పగించి చూస్తున్నారెందుకూ ? నా క్యారెక్టర్‌తో కూడా ఆటాడుకోవాలనా ?

ఎబ్బే, నేను పిచ్చిదాన్నని నన్నెవరూ ఆ విషయంలో పట్టించుకోరులెండి ! అదో-అలా ఆరోడ్డెంట వెళ్తోన్న ఆ అమ్మాయి జీవితంతో చెలగాటమాడక యింకా అలాగే చూస్తున్నారేం? పాపభీతి కలుగుతోందా ? నా ముఖం ! ఆ మాటకి మీకసలు అర్థం తెలుసా ?

అయినా అదేమిటీ ? నేనేమన్నానని నాపై అలా రాళ్ళు రువ్వుతున్నారు.

నేనంటోన్న మాటలు మీకంత కటువుగా ధ్వనిస్తున్నాయా ? నాకు దెబ్బ తగులుతోంది. - ప్లీజ్, మీ రాళ్ళ వర్షం ఆపండీ ?......... ఆపరా ? - ఒరేయ్, నాకేం రాళ్ళు విసరడం చేత కాదనుకున్నా్రా ? ఇదిగో - ఒకటీ - రెండూ- మూడూ ! పారిపోతున్నారు.... పిరికివెధవలు ! హి-హి-హి !

స్వాతి మంత్లీ (మే - 1971)

అంకితం

తీయ తేనియ పాటలు... ఆమె గొంతులోంచి జాలువారుతూంటే 'రావు బాలసరస్వతి గారు పాడుతున్నారా?' అని ఒక క్షణం సంభ్రమాశ్చర్యాలకి లోనవుతాం! మధుర గాయని, మంచి మనిషి: శ్రీమతి **రాజేశ్వరి** కి....

ప్రేమతో....—— [signature]

1-11-2005

శ్రీమతి రాజేశ్వరి,
హైదరాబాద్.